Els exiliats culturals del 39, a Agullana

S'ha estrenat un espai expositiu en un edifici municipal vinculat al Museu de l'Exili sobre els intel·lectuals que van fugir

Una de les zones de l´espai expositiu que ahir va estrenar Agullana.

AGULLANA | ACN / DDG

Agullana va ser un dels punts claus de la sortida a l'exili de bona part de la Generalitat republicana i dels intel·lectuals de l'època. L'any 1939, el mas Perxés va acollir-ne una important representació, amb el president Companys al capdavant. Ara, 76 anys més tard, el poble acull un espai dedicat a l'exili cultural i vinculat al Museu del'Exili de la Jonquera. L'objectiu és posar en valor la riquesa d'aquest exili cultural i reivindicar que, més enllà de figures conegudes com Pau Casals o Mercè Rodoreda, també hi va haver desenes de mestres, pintors o pensadors que van seguir creant fora de Catalunya, molts a camps de refugiats. Agullana també vol fer-se un lloc en l'espai de memòria que s'està teixint a banda i banda dels Pirineus.

Entre la darrera setmana del mes de gener i la primera del mes de febrer de l'any 1939, Agullana, concretament el coll de la Manrella, va ser una de les vies de fuga de l'exili republicà. A més, l'anomenat Mas Perxés de la població, va acollir una àmplia representació d'intel·lectuals de la Institució de les Lletres Catalanes i també part del govern republicà, inclòs el president Companys que hi va estar deu dies. Aquest fet ha motivat l'ajuntament a impulsar un centre que recordi la vessant cultural de l'exili català. El projecte es va començar a gestar el 2010 i, finalment, s'inaugurà dissabte de manera definitiva. L'espai -que serà d'exposició permanent- s'ha batejat amb el nom de "L'exili cultural català de 1939" i està situat en un edifici de la plaça de l'Església.

El projecte neix vinculat al Museu Memorial de l'Exili (MUME) de la Jonquera i ve a complementar la seva oferta expositiva i educativa. Com reconeix el director, Jordi Font, el MUME està més centrat en la vessant sociopolítica de l'exili i, en canvi, Agullana dóna la visió cultural d'aquests anys. El projecte ha costat 118.000 euros, i un 60% s'ha aconseguit finançar amb fons Feder de la Unió Europea.

El discurs de l'exposició permanent ha estat ideat per l'historiador Enric Pujol i el dissenyador Marcel Dalmau. L'objectiu era mostrar la importància i la riquesa que van tenir, des del punt de vista cultural, els anys d'exili. "No és un fet marginal, és una part substantiva del que ha estat la cultura contemporània", ha defensat el comissari de l'exposició. Per a Pujol, la mostra també contribueix a donar una visió més àmplia del fet cultural a l'exili. Segons reflexiona, sovint s'ha posat el focus en la literatura -amb noms com Mercè Rodoreda, Pere Calders o Josep Carner- però és més desconeguda la tasca i l'obra de pintors, cartellistes, il·lustradors, pedagogs o pensadors que van continuar creant des de fora de Catalunya, molts des dels camps de refugiats de la banda

francesa.

Tres audiovisuals

La mostra té també tres audiovisuals que ajuden a fer-se una idea encara més àmplia del que va significar aquest exili cultural. Una d'aquestes projeccions és el documental 'Una cultura a l'exili' fet expressament i realitzat per Gerard Bagué. Un documental que compta amb la participació d'historiadors com Josep Maria Terricabras, per exemple, i que narra la "desertització cultural" que va patir Catalunya.

Font del document:
http://www.diaridegirona.cat/alt-emporda/2015/03/21/exiliats-culturals-del-39-agullana/715552.html?utm_source=rss